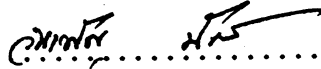
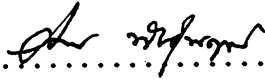

ชื่อวิทยานิพนธ์ บัณฑิตที่ความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรม
ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ในอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ นายสุพัฒน์ สมจิตรสกุล
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ๗๖๓/ ๗๖๓ - ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนินฐา พานิชะวิบูล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ บัณราช)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วิลาวรรณ พันธุ์พลกุล)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องด้านชุมชน ทักษะคิดของชุมชนต่อผู้นำชุมชน ทักษะคิดของชุมชนต่อคณะกรรมการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ทักษะคิดของชุมชนต่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุขกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน และเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชนในกลุ่มที่มีตำแหน่งในชุมชนกับกลุ่มประชาชนทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านที่มีการดำเนินงานศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ในเขตอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม จำนวน 361 ราย ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป ปัจจัยที่เกี่ยวข้องด้านชุมชน ทักษะคิดของชุมชนต่อผู้นำชุมชน ทักษะคิดของชุมชนต่อคณะกรรมการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ทักษะคิดของชุมชนต่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และทดสอบ

หาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรคูเดอร์และริชาร์ดสัน 20 และ สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเที่ยงระหว่าง 0.7170 ถึง 0.9857 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาค่าความสัมพันธ์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่างกลุ่มโดยใช้ t-test ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. หัวหน้าครัวเรือนมีส่วนร่วมในกิจกรรมศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ขั้นตอนที่เข้าไปมีส่วนร่วมในระดับสูงคือขั้นตอนการร่วมรับผลประโยชน์ ขั้นตอนการดำเนินงานมีระดับในการมีส่วนร่วมของชุมชนต่ำ ในขั้นตอนการตัดสินใจในการจัดตั้งและวางแผน และขั้นตอนการประเมินผลพบว่า ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมในการสำรวจความจำเป็นพื้นฐานของครอบครัวอยู่ในระดับสูง ส่วนในขั้นตอนการดำเนินงานและขั้นตอนการร่วมรับผลประโยชน์พบว่า ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมสูงในกิจกรรมการป้องกันโรคและกิจกรรมรักษาพยาบาล กิจกรรมที่ชุมชนเข้าร่วมต่ำคือ กิจกรรมด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ อุปสรรคในการเข้าร่วมในการดำเนินงาน ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนคือประชาชนคิดว่าการดำเนินงานเป็นหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประชาชนเป็นเพียงผู้รับบริการ ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชน ในกิจกรรมศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนพบว่า รายได้ของครอบครัวต่อปีไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชน ส่วนความต้องการด้านสุขภาพ ความรู้ความเข้าใจในหลักการของศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ความรู้ความเข้าใจในหลักการของการจัดตั้งศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน การยอมรับในประโยชน์ของศูนย์สาธารณสุขมูลฐานในชุมชน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.4477 - 0.6685 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในกลุ่มผู้ที่มีตำแหน่งในชุมชนกับประชาชนทั่วไปพบว่า กลุ่มที่มีตำแหน่งในชุมชนมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมมากกว่ากลุ่มประชาชนทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ทศนคติของชุมชนต่อผู้นำชุมชน ทศนคติของชุมชนต่อคณะกรรมการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน และทศนคติของชุมชนต่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมศูนย์สาธารณสุขมูลฐานในชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง 0.3363 - 0.6145

จากผลของการวิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้คือ ควรมีการจัดเตรียมบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการดำเนินงานศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน และมีการรวมกลุ่มของประชาชนที่มีปัญหาคล้ายคลึงกันเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา เจาะด้านเพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

Thesis title : Factors related to the community participation in the activities of community primary health care center in Plapak District of Nakhonphanom Province.

Author : Mr. Supat Somjitskul

Thesis adviser committee :

..... *Panittha Panichacheewakul* Chairman
(Assistant professor Dr. Panittha Panichacheewakul)

..... *Wanpen Panraj* Member
(Assistant professor Wanpen Panraj)

..... *Wilawan Phanphurk* Member
(Associate professor Wilawan Phanphurk)

ABSTRACT

The objectives of this research were to study the level of community's participation in the activities of community primary health care center and to find out the relationship of factors which associated to community ,the community's attitude toward the local leader,the community's attitude toward the committee of the community primary health care center, the community's attitude toward the health officers and the community's participation in the activities of the community primary health care center.

The sample group consisted of 361 heads of families in the village of Plapak District , Nakhonphanom Province where the community

4

primary health care center is located. The sample was selected by a stratified sampling method. The study tool was the interview form to collect data about factors regarding the community, the community's attitude toward the local leader, community's attitude toward the committee of the community primary health care center, the community's attitude toward health officers and the community's participation in the activities of the community primary health care center. Content validity was determined by six experts and through the use of Kuder Richardson's method and Chronbach's alpha consistency which was used to test the reliability which was between 0.7170 to 0.9857. The data was analyzed through percentages, means, averages, standard deviation, and the correlation value was calculated by Pearson's product moment correlation coefficient and compared the difference by using t-test. The research result could be summarize as follow.

1. Participation of heads of families to the activities of the community primary health care was moderate, but in the implement high participaaation of the activities was low. In receiving benefits of the community primary health care center, participation was high. Participation in decission making and participation in evaluation, it was found that community members were active in surveying basic family need and becoming involved in the prevention and curation of illness, but were not active in rehabilitation of sick people. The reason of participation in the implementation was low, because the community members assumed that implementation to be the responsibilty of the health volunteers, and they did not have the time.

2. Factors related to community participation in the activities of the community primary health care center were it was found that income was not related to the level of community participation.

Factors directly related to community participation were understanding of the community primary health care center, of health needs. and of the benefits of the community primary health center significantly between 0.4477 - 0.6685. Means of participations in the primary health care center in the local leader group is greather than the members of community, at a level of significantly of 0.000. The community's attitude toward local leader, community's attitude toward the committee of the community primary health care center, and community's attitude toward health officers were directly related to community participation in the community primary health care center significantly ,between 0.3363 - 0.6145.

After analyzing the results of this research, the researcher recommendeds that there should be better training of personnel who would run the community primary health care center and set groups in similar problem.